

*Iratok a görögkeleti román egyház magyar tanulói
hitoktatási nyelvének meghatározása tárgyában*

A

1915 szept. 2

*Mețianu János nagyszebeni érsek-metropolita levele Jankovich Béla vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a gör. kel. érseki konzisztóriumnak a hitoktatás kizárólagos román nyelvűségét ki-
mondó határozata tárgyában*

Ref. Zsinati Levéltár, Tisza-iratok 4:16/20
(Gévelt másolat)

Nagyméltóságú Miniszter Úr!

A hitoktatás nyelvére vonatkozólag Nagyméltóságodnak 1914. évi április hó 25. napján 1797/914. eln. szám alatt és az ezt kiegészítőleg folyó 1915. évi február 25-én 730/915. eln. szám alatt kibocsátott és a hazai görög keleti román egyházunk összes híveire nézve megnyugtató hatást gyakorolt nagybecsű intézkedéseit, ezen metropoliai Consistorium mint az egész egyháztartomány-
nak legfőbb igazgatási közege, teljes örömmel és egy egyhangúlag kifejezett elösmeréssel vette tudomásul.¹

Az ezen nagyfontosságú közérdekű tárgyban a Magas Kormányhoz intézett előző felterjesztéseinkben kifejezetten körvonalazott és egyházunk legfőbb közegei egyhangú határozataiban nyilvánított illetékességi elvi álláspontunkat ezúttal is fenntartjuk. Ezen illetékességi elvi álláspontunk következő egyhangú határozatban nyilvánul:

„A metropoliai Consistorium előző határozataival megegyezőleg kijelenti, hogy bármely jellegű hazai tanintézetekben tanuló görög keleti román egyház kebelébe tartozó növendékek hitoktatási és vallástan előadási nyelvének elhatározása, a hazai görög keleti román egyháznak kizárólagos joga, mely egyház hivatva és jogosítva van a hitoktatást ellátni. Az egyháznak ezen joga erejénél fogva alulírott metropoliai Consistorium újonnan kinyilvánítja, hogy a hazai bármely jellegű tanintézetekben tanuló görög keleti román hitfelekezeti növendékek hitoktatási és vallástan előadási nyelve csakis az egyház szertartási nyelve, vagyis a román nyelv lehet.”

Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletünk őszinte kifejezését. Nagyszeben, a metropoliai Consistoriumnak 1915. évi szeptember 2-án tartott teljes üléséből. Metianu János s. k. érsek, metropolita.

A hivatalos másolat hitelül:

Heckl Ödön s. k.
elnöki irodaigazgató

[körpecsét]

¹ A hitoktatás nyelvével kapcsolatos intézkedések köréből megemlítenéd, hogy Jankovich — Apponyitól eltérően — engedélyezte a magyar állami iskolákban a román tanulók anyanyelven történő hittanoktatását, s ugyancsak engedélyezte azokban az anyanyelv „kisegítő nyelvként” való használatát az I. és II. osztályban, tantárgyként való tanítását a III–V. osztályokban. Mint az itt közölt iratokból kitűnik, nyitott kérdés maradt a román egyház iskoláiba járó nem nagy számú magyar görögkeleti tanuló hitoktatásának nyelve.